

Opdracht 1

1. Wat vind je van het gesprek?
2. Zou jij geld uitlenen aan Wesley?
Waarom wel of waarom niet?
3. Wat zou jij Wesley als tip meegeven?
4. Leen jij zelf wel eens geld van anderen? Waarom?
5. Bij wie zou jij aankloppen als je geld zou willen lenen?
6. Heb je wel eens een groter bedrag geleend?
Waarvoor?
7. Leen jij wel eens geld uit aan vrienden of familie?
Wanneer doe je dat wel en wanneer niet?
8. Welke afspraken zou jij maken als je geld (uit)leent?

Opdracht 2

1. Wesley heeft een schuld bij zijn provider.
Heb jij zelf schulden?
2. Beantwoord de volgende vragen:
  - Heb je geld geleend van iemand en dit nog niet terugbetaald?
  - Sta je rood bij de bank?
  - Heb je iets op afbetaling gekocht?
  - Heb je niet betaalde boetes?
  - Heb je een rekening niet betaald?

Heb je één of meerdere vragen met ja beantwoord?
Dan heb je een schuld. Schulden ontstaan als je niet op tijd betaalt of als je geld uitgeeft dat je eigenlijk niet zelf hebt.

Een creditcard is een betaalmiddel waarbij je aan het einde van de maand de aankopen met de creditcard betaalt. In dat geval is de creditcard geen schuld of lening.

Je kunt er ook voor kiezen om de aankopen niet direct diezelfde maand te betalen, maar pas later, gespreid over de maanden daarna. In dat geval is het wel een lening en betaal je rente. Je hebt dan een creditcard schuld, omdat je nog geld moet terugbetalen.

Opdracht 3

Er zijn verschillende vormen van leningen. Zet achter elke situatie wat voor soort lening het is. Kies uit: creditcard, hypotheek, kopen op afbetaling, rood staan bij de bank.

Situatie	Soort lening
De zus van Jayden en haar vriend hebben een huis gekocht. Het huis kost € 260.000. Zij kunnen dit natuurlijk niet in een keer betalen. Ze hebben een afspraak gemaakt met de bank. Ze betalen iedere maand een bedrag aan de bank.	
Wesley heeft meer geld uitgegeven dan hij op zijn rekening heeft staan. Zijn saldo is € -105.	
Melanie heeft een nieuwe tablet gekocht. Ze had niet genoeg geld en heeft met de winkel afgesproken dat ze pas over drie maanden het volledige bedrag hoeft te betalen.	
De vader van Jasmina heeft een betaalpas waarmee hij pas achteraf hoeft te betalen.	

Opdracht 4

1. Reken uit: Hoeveel moet je in totaal betalen bij de volgende rentepercentages?
2% van € 235
3,5% van € 500
1,2% van € 9.800
2. Wat wordt bedoeld met 'Geld lenen, kost geld'?

Opdracht 5

1. De volgende maand heeft Wesley zijn rekening nog steeds niet betaald. Zijn telefoon is geblokkeerd. En hij heeft nog een extra boete van het incassobureau gekregen.
2. Wat is een incassobureau?
3. Noem vier gevolgen van schulden.
4. Noem vier manieren om schulden te voorkomen.

Rente

Bij veel leningen betaal je rente. Dat is extra geld dat je betaalt naast het geleende bedrag. Je moet dus betalen voor het lenen. Als je € 150 leent met een rentepercentage van 5% betaal je $€ 150 \times 1,05 = € 157,50$.

Op wie lijkt jij het meest?

Zet een kruisje achter de naam van de persoon op wie je het meeste lijkt.

Wesley

Ik heb altijd wel ergens een leninkje lopen.

Jayden

Ik heb met mezelf afgesproken dat ik maximaal € 200 rood mag staan.

Jasmina

Ik leen niet van vrienden en familie. Ook leen ik geen geld uit. Spullen uitlenen vind ik geen probleem. Maar geld lenen daar begin ik niet aan.

Melanie

Als ik geld te kort kom, kijk ik mijn vader zielig aan. Meestal krijg ik dan wel wat van hem.

Geldtip

Hieronder staat voor elk van bovenstaande personen een handige geldtip. Bekijk de tip van de persoon op wie jij het meeste lijkt.

Wesley

Probeer beter met je geld uit te komen. Voor je het weet, ga je van de ene naar de andere lening. Dat is geen gezonde financiële situatie en het kost je geld!

Jayden

Goed dat je afspraken met jezelf hebt gemaakt over rood staan. Maar gebeurt dat veel? Kijk dan hoe je er van kan zorgen dat je helemaal niet meer rood staat, dat bespaart je uiteindelijk geld.

Jasmina

Sommige vrienden zullen het niet leuk vinden dat ze geen geld van je kunnen lenen. Probeer dit toch vol te houden. Zo worden de geldproblemen van jouw vrienden in ieder geval niet jouw probleem.

Melanie

Toffe vader heb jij. Maar echt slim is het niet. Zowel jij als hij moet leren dat op ook echt op is.